

ΛΑΤΙΝΙΚΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ
2011
ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

A1. Να μεταφράσετε στο τετράδιό σας τα παρακάτω αποσπάσματα:

Et si habet Asia suspicionem quandam luxuriae, Murenam laudare debemus, quod Asiam vidit sed in Asia continenter vixit. Quam ob rem accusatores non Asiae nomen Murenae obiecerunt, ex qua laus familiae, memoria generi, honos et gloria nomini constituta est, sed aliquod flagitium ac dedecus aut in Asia susceptum aut ex Asia deportatum.

.....

Porcia, Bruti uxor, cum viri sui consilium de interficiendo Caesare cognovisset, cultellum tonsorium quasi unguium resecandorum causa poposcit eoque velut forte elapso se vulneravit. Clamore deinde ancillarum in cubiculum vocatus Brutus ad eam obiurgandam venit quod tonsoris praeripuisset officium. Cui secreto Porcia «non est hoc» inquit «temerarium factum meum, sed certissimum indicium amoris mei erga te tale consilium molientem...».

Μονάδες 40

Παρατηρήσεις

B1. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

suspicionem:	την κλητική ενικού
quandam:	την αιτιατική ενικού στο ουδέτερο γένος
continenter:	τον συγκριτικό βαθμό του επιρρήματος
rem:	τη δοτική πληθυντικού
laus:	τη γενική ενικού
generi:	την αιτιατική ενικού
aliquod:	τη γενική ενικού στο ίδιο γένος
dedecus:	την αφαιρετική ενικού
viri:	τη γενική πληθυντικού
cultellum:	την ίδια πτώση στον άλλο αριθμό
eoque:	την ονομαστική πληθυντικού στο θηλυκό γένος
tonsoris:	τη δοτική πληθυντικού
hoc:	την ίδια πτώση στον άλλο αριθμό στο ίδιο γένος
certissimum:	την αφαιρετική ενικού του συγκριτικού βαθμού στο ίδιο γένος
tale:	τη γενική πληθυντικού στο ίδιο γένος

Μονάδες 15

B2. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθέναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους:

laudare:	το πρώτο πληθυντικό πρόσωπο του ενεστώτα της υποτακτικής στην ίδια φωνή
vidit:	το απαρέμφατο του μέλλοντα στην παθητική φωνή
vixit:	την αφαιρετική του σουπίνου
obiecerunt:	το δεύτερο πληθυντικό πρόσωπο του παρατατικού της υποτακτικής στην ίδια φωνή

constituta est:	το τρίτο πληθυντικό πρόσωπο του ενεστώτα της οριστικής στην ίδια φωνή
interficiendo:	το δεύτερο ενικό πρόσωπο του ενεστώτα της προστακτικής στην ενεργητική φωνή
cognovisset:	το τρίτο ενικό πρόσωπο του μέλλοντα της υποτακτικής στην ίδια φωνή (να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο)
resecandorum:	το πρώτο ενικό πρόσωπο του συντελεσμένου μέλλοντα της οριστικής στην ενεργητική φωνή
poposcit:	τη μετοχή ενεστώτα στην ονομαστική ενικού
elapso:	τη γενική του γερονδίου
obiurgandam:	το δεύτερο ενικό πρόσωπο του παρακειμένου της οριστικής στην ενεργητική φωνή
venit:	το τρίτο ενικό πρόσωπο του παρατατικού της οριστικής στην ενεργητική περιφραστική συζυγία (να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο)
praeripuisset:	το τρίτο πληθυντικό πρόσωπο του ενεστώτα της οριστικής στην ενεργητική φωνή
est:	το δεύτερο πληθυντικό πρόσωπο του μέλλοντα της προστακτικής
molientem:	το απαρέμφατο ενεστώτα

Μονάδες 15

Γ1α. «**quod Asiam vidit**»: να αναγνωρίσετε το είδος της πρότασης (μονάδα 1), να δηλώσετε τη συντακτική της λειτουργία (μονάδα 1) και να δικαιολογήσετε την έγκλιση εκφοράς της (μονάδα 1).

Μονάδες 3

Γ1β. «**Murenam laudare debemus**»: να αντικαταστήσετε το *debeo*+απαρέμφατο από τον αντίστοιχο τύπο της παθητικής περιφραστικής συζυγίας. Να δηλώσετε και το ποιητικό αίτιο.

Μονάδες 6

Γ1γ. «**cum viri sui consilium de interficiendo Caesare cognovisset**»: να μετατρέψετε την πρόταση σε μετοχική με αφαιρετική απόλυτη.

Μονάδες 6

Γ2α. Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των παρακάτω λέξεων:
luxuriae, Murenae, nomini, uxor, tonsorium, secreto

Μονάδες 6

Γ2β. «**Clamore deinde ancillarum in cubiculum vocatus Brutus ad eam obiurgandam venit quod tonsoris praeripuisset officium**»: να εξαρτηθεί από τη φράση «**Aliquis dicit**».

Μονάδες 4

Γ2γ. «**cultellum tonsorium quasi unguium resecandorum causa poposcit**»: να αντικαταστήσετε με τελική πρόταση (μονάδες 3) και με σουπίνο (μονάδες 2) τον προσδιορισμό του σκοπού που υπογραμμίζεται.

Μονάδες 5

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A.1. Κι αν η Ασία κρύβει κάποια υποψία τρυφής, έχουμε υποχρέωση να επαινέσουμε το Μουρήνα, γιατί είδε την Ασία, αλλά έζησε στην Ασία με εγκράτεια. Για το λόγο αυτό οι κατήγοροί του δε χρησιμοποίησαν για μομφή εναντίον του το όνομα «Ασία», από την οποία γεννήθηκε έπαινος για την οικογένειά του, υστεροφημία για την γενιά του, τιμή και δόξα για το όνομά του, αντίθετα τον κατηγόρησαν για κάποια ατιμία και ντροπή που είτε φορτώθηκε στην Ασία είτε έφερε μαζί του από την Ασία.

Σαν έμαθε η Πορκία, η γυναίκα του Βρούτου το σχέδιο του άντρα της να δολοφονήσει τον Καίσαρα, ζήτησε ένα ξυράφι μανικιουρίστα τάχα για να κόψει τα νύχια της και αυτοτραυματίστηκε με αυτό, καθώς της γλίστρησε δήθεν τυχαία. Έπειτα ο Βρούτος, που οι υπηρέτριες τον κάλεσαν στην κρεβατοκάμαρά της με ξεφωνητά, ήρθε για να την μαλώσει, που τάχα είχε κλέψει την τέχνη του μανικιουρίστα. Τότε η Πορκία του είπε κρυφά : «Αυτό που έκανα δεν ήταν μια ασυλλόγιστη πράξη μου, αλλά μια ξεκάθαρη απόδειξη της αγάπης μου για σένα που ετοιμάζεις τέτοιο σχέδιο...».

B.1. suspicio, quoddam, continentius, rebus, laudis, genus, alicuius, dedecore, virosum, cultellos, eaeque, tonsoribus, haec, certiore, talium

B.2. laudemus, visum iri, victu, obiceretis, constituuntur, interfice, cognitura sit, resecurero, poscens, elabendi, obiurgavisti, venturus erat, praeripiunt, estote, moliri.

Γ.1.α. Δευτερεύουσα επιρρηματική αιτιολογική πρόταση, που λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός της αιτίας στο laudare. Εκφέρεται με έγκλιση οριστική, γιατί εκφράζει αντικειμενική αιτιολογία.

Γ. 1. β. Murena nobis laudandus est.

Γ. 1. γ. viri sui consilio de interficiendo Caesare cognito

Γ. 2.α. luxuriae : γενική αντικειμενική στο suspicionem
Murenae : έμμεσο αντικείμενο στο non obiecerunt
nomini : δότική προσωπική χαριστική στο constituta est
uxor : παράθεση στο Porcia
tonsorium : επιθετικός προσδιορισμός στο cultellum
secreto : επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου στο inquit

Γ.2. β. Aliquis dicit clamore deinde ancillarum in cubiculum vocatum Brutum ad eam obiurgandam venisse quod tonsoris praeripisset officium.

Παρατήρηση: Ο παρατατικός και ο υπερσυντέλικος μένουν αμετάβλητοι κατά τη μετατροπή τους στον πλάγιο λόγο άσχετα από το χρόνο του ρήματος εξάρτησης.

Γ. 2. γ. α) ut (ea) ungues resecureret
β) ungues resectum